Gemeente Amsterdam

Vraag 4.5 Egalisatiereserve Conjunctuur en Inkomensdeel

N.a.v. de begroting 2026:
graag een overzicht van mutaties van de afgelopen jaren en de prognose van 52050 (Egalisatiereserve Conjunctuur en Inkomensdeel)

Antwoord (max. 1 A4)

Graag een overzicht van mutaties van de afgelopen jaren
Het overzicht van mutaties in de periode 2023 tot en met 2025 is als volgt:

Ad 1) De positieve resultaten op de bijstandsuitkeringen zijn in 2023, 2024 en 2025 toegevoegd aan de Egalisatiereserve.

	Egalisatiereserve in miljoenen (een - betekent een vrijval of een onttrekking) (een + betekent een toevoeging)	2023	2024	2025
	Beginstand van de Egalisatierserve	**€ 100,3**	**€ 119,3**	**€ 115,3**
ad 1	Resulltaat BUIG (inclusief weeffout Weesp)	€ 40,9	€ 41,4	€ 22,9
ad 2	Ontrekkingen uitvoering TOZO/BBZ	-€ 1,9	-€ 4,1	
ad 3	Iedereen Kans op Werk		-€ 20,0	
ad 4	Vrijval aan de Algemene middelen	-€ 20,0	-€ 21,3	-€ 65,7
	Eindstand	**€ 119,3**	**€ 115,3**	**€ 72,6**

Ad 2) In 2023 en 2024 zijn middelen onttrokken voor de uitvoeringkosten TOZO/Bbz light.

Ad 3) In 2024 zijn middelen vrijgevallen ten behoeve van Iedereen Kans op Werk. Dit betrof een uitwerking vanuit het Coalitieakkoord.

Ad 4) Gezien de omvang van de reserve heeft het college besloten om in het Coalitieakkoord 2022 en de Voorjaarsnota 2024 en 2025 incidenteel middelen vrij te laten vallen aan de Algemene Middelen. Daarnaast is in de Begroting 2026 besloten om structureel 12 miljoen uit de BUIG (bijstandsuitkeringen) af te dragen aan de Algemene Middelen.

Graag een overzicht van de prognose van 52050
De prognose op de Egalisatiereserve in 2026 t/m 2029 is als volgt:

	Egalisatiereserve in miljoenen (een - betekent een vrijval of een ontrekking) (een + betekent een toevoeging)	2026	2027	2028	2029
	Beginstand van de Egalisatierserve	**€ 72,6**	**€ 36,5**	**€ 22,6**	**€ 22,6**
ad 1	Resulltaat BUIG (inclusief weeffout Weesp)	-€ 36,1	-€ 13,9	€ 0,0	€ 0,0
	Eindstand	**€ 36,5**	**€ 22,6**	**€ 22,6**	**€ 22,6**

Ad 1) De gebundelde uitkering (BUIG) is een budget van het Rijk waarmee gemeenten de kosten voor de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud zelfstandigen) betalen. Dit budget dekt ook loonkostensubsidies. Gemeenten krijgen dit budget via een landelijk verdeelmodel. Door wijzigingen in het verdeelmodel voor 2026 daalt het budget voor Amsterdam fors (ongeveer € 34 miljoen). Hierdoor ontstaat een tekort op de BUIG. Om dit tekort te compenseren moet het bijstandsbestand in 2026 en 2027 met ongeveer 2.000 uitkeringen dalen. Dat betekent dat naast de reguliere instroom in de uitkering, de uitstroom bijna moet verdubbelen van zo'n 3.500 naar 6.000 huishoudens per jaar, met dezelfde personele capaciteit. Dat is een enorme opgave, zeker in het licht van de landelijke ontwikkelingen waarin juist een stijging van het bijstandsbestand wordt verwacht. Er zijn acties uitgezet om de komende twee jaar tot de benodigde bestandsreductie te komen en de structurele tekorten te beperken. Incidenteel moeten we in 2026 en 2027 een beroep doen op de Egalisatiereserve van respectievelijk € 35,5 en € 13,9 miljoen. Hiervoor is nog ruimte in de Egalisatiereserve, maar in 2028 en verder is deze ruimte beperkt (22,6 miljoen) en alleen beschikbaar als het bijstandsbestand daalt. Indien het bijstandsbestand niet daalt met de genoemde 2.000 uitkeringen ontstaat er een negatief saldo in de Egalisatiereserve. De gemeente heeft dan structureel onvoldoende rijksmiddelen om de uitkeringen te kunnen betalen en geen reserve meer. In dat geval kan ook de afdracht van €12 miljoen niet worden gedaan.

Financiële en personele gevolgen

Gemeente
Amsterdam

Personele consequenties	2026	2027	2028	2029	2030	structureel
Aantal FTE* dat samenhangt met stoppen met intensivering of beleid						
Aantal FTE* dat samenhangt met starten met intensivering of beleid						
Incidenteel? Zo ja, tot wanneer?**						

* Dit betreft het totale aantal te verwachten fte's, ambtelijk en inhuur.

**Incidenteel houdt in dat er een link is tussen de tijdelijke impuls met incidentele middelen. En heeft daarmee een expliciete einddatum.